

Dolenjske Novice.

Izhajajo 1. in 15. vsacega meseca. Cena jim je za celo l gld., za pol leta 50 kr. — Naročnino sprejema J. Krajec v Novem mestu, dopise pa uredništvo.

Kdor želi kako oznanilo v „Dolenjske Novice“ natisniti dati, plača za dvostopno petit-vrsto 8 kr. za enkrat, dvakrat 12 kr., trikrat 15 kr.

Gospodarske stvari.

Shod sadjarjev v Novem mestu.

Kako potrebno je, da se skupno posvetujemo o zboljšanju gospodarskih naših razmer in da skupno rešujemo taka vprašanja, to nam je prav očitno dokazal zopet zadnji shod, katerega je priredila novomeška podružnica. Taki shodi so za napredek kmetijstva velevažni, in želeli bi bilo, da bi se prirejali tudi gledé drugih vprašanj.

Zadnji shod se je bavil z našim sadjarstvom. Ta stroka je na Dolenjskem še močno zaostala, zlasti kar se tiče pridelovanja jabolk. V pridelovanji češpelj, ki so dajale pred leti izmed sadja največ dohodka našim gospodarjem, pa nazadujemo, da je žalost. V očigled takim odnošajem je potrebno, da poiščemo sredstva, s katerimi bi bilo mogoče povzdigniti dolenjsko sadjerejo in jo napraviti bolj dobičkonosno.

Z veseljem moramo priznati, da je zborovanje doseglo popolnoma svoj namen in je sedaj le še

stvar merodajnih činiteljev, da se sklepi zborovalcev uvažujejo in primerno rešijo. Zbor je dokazal, da je treba tudi na dolenjsko sadjerejo obračati vso pozornost in da jo je treba pospeševati z bolj izdatnimi pripomočki kakor dosedaj.

Z veseljem moramo tudi potrditi, da je bilo zanimanje za zborovanje izredno veliko. To pričala je nepričakovano obilna vdeležba. Mestna dyorana je bila premajhna in najeti je bilo treba prostornejšo sobano v Tučkovi gostilni, ki se je izkazala za prav pripravno v takih slučajih. Takisto je z veseljem zabiležiti, da so se zborovanja udeležili poleg mnogih duhovnikov in učiteljev vsi naši domači strokovnjaki in da so se prav vneto potebovali za napredek dolenjskega sadjarstva.

Zborovanje je trajalo od $\frac{1}{2}$ 11. predpoludne do $\frac{3}{4}$ 12. popoldne, torej dobre 3 ure. Zbrani udeležniki, ki so došli od raznih strani Dolenjske in tudi iz drugih slovenskih krajev, vstrajali so z vidnim zanimanjem do zadnjega.

Po običajnem pozdravu povdarjal je načelnik novomeške podružnice veliko važnost sadjarstva

PODLISTEK.

Zadnji dobropoljski tihotapci.

Spisal Fran Jaklič.

Pred malo desetletji je tihotapstvo vse bolj cvetelo nego dandanašnji. S tem nevarnim poslom so se pečali vselej ljudje, kateri se niso bali graničarjev in biričev, se niso strašili spati v temnej noči v gozdu ter so poznali vse steze in skrivališča v velikem delu Kranjske, Primorske in Hrvatske, kakor dlan svoje roke.

V vsakemu kraju je bilo gotovo nekaj mož, ki so sloveli kot drzni tihotapci: Zgončev Jurko, Šimnov Gašper in Stibalov Grega. Veliko let so tihotapili, ali slednjič so storili smrt enako tihotapcem. Ti trije so dostikrat ugnali graničarje v kozji rog, in mesto, da bi se bili graničarje bali, so se jih bali graničarji. Dostikrat so se jim ti rajši skrili, kakor da bi se ž njimi sprli. Preskrbljevali so vso dobropoljsko dolino in okolico s kavo, soljo in tobakom.

Bilo je zadnje dni novembra l. 1846. Od Reke proti Kranjski meji so korakali po skrivnih stezah naši trije znanci otovorjeni s težkimi culami na hrbtu. Molče so šli drug za drugim, v roci debelo, grčavo palico, v ustih pa pipo. Pri najmanjšem šumu so postali ter napenjali oči in ušesa, da bi se ognili nevarnosti. Srečno so prišli skoraj do kranjske meje. Pred njimi se je vzdigoval gostozaraščen hriček, katerega jim je bilo treba še prekoračiti in za njim reka Čubranka, katero so morali še prebresti, da so bili čez mejo. Kdo bi bil mislil, da jim še zdaj preti nevarnost, ko so že prehodili toliko nevarnih krajev. Tudi oni so se udali neskrbnosti, več niso bili tako pazljivi kot pred malo urami. Glasno se razgovarjaje so stopali v klanec. Že so dospeli skoraj do vrha; kar jim nepričakovano zadoni od strani na ušesa: „stoj!“ in iz gošče stopijo štirje graničarji. Ali tihotapci, dasi so osupnili, vendar niso izgubili zavednosti; nobeden ni hotel slušati povelja, ampak vsi trije jamejo na vso moč teči. Se enkrat zadoni za njimi: „stoj!“ — potem

za Dolenjsko. Naglašal je, da smo Dolenjci zaostali v sadjarstvu in da treba sadjerejo bolj pospeševati kakor dosedaj. Konečno je predlagal, da se izvoli predsednikom zborovanja gospod vodja Dolenc, kar se je soglasno storilo. Ko se je izvoljeni predsednik zahvalil, in ko je še gospod ravnatelj Pirc pozdravil vse zborovalce v imenu glavnega odbora „c. kr. kmetijske družbe“, pričelo se je z vspešnim:

K prvemu vprašanju: „Kateri kraji na Dolenjskem so posebno pripravi za pridelovanje sadja, in kako bi bilo po teh krajih razširjati umno sadjarstvo in pospeševati sadno kupčijo“, oglasilo se je mnogo govornikov. Priznalo se je konečno, da je cela Dolenjska zaradi ugodnega podnebja pripravna za sadjerejo in sicer povsod, kjer je zemlja dosti globoka. Na tanjšini in prodnati zemlji pa ni mesta za sadno drevje. Glavna stvar za prospeh sadjereje v posameznih manj ali bolj ugodnih krajih (legah) je ta, da se izberejo in prideljujejo prave vrste. Priznalo se je, da raznim nevspehom v sadjereji ni krivo tolikanj podnebje, kakor se rado trdi, temveč nepripravne vrste, ki so se dosedaj sadile, slaba zemlja in pa slabo delo. Poudarjalo se je tudi, da ima Belokranjska še ugodnejše razmere za sadjerejo, in da bi se tamkaj dalo z najboljšim vspehom pridelovati tudi prav žlahtno namizno in zgodno sadje. Zelo živahen je bil razgovor o sredstvih, s katerimi bi se dalo pospeševati dolenjsko sadjerejo. Pred vsem se je soglasno naglašalo, da treba tudi za sadjarstvo več poduka, in da je v tem pogledu tudi na Kranj-

skem treba posebnega popotnega učitelja, kakoršne nahajamo po drugih deželah. Sedanjim našim popotnim učiteljem ostaja premalo časa za ta poduk. Na Štajerskem, kjer je sadjereja močno razvita, nastavljena sta dva popotna učitelja za sadjarstvo, pri nas pa, kjer je treba veliko več poduka in spodbule, pa nimamo še nobenega. Vsekako pa je treba, da nam dotlej, ko dobimo posebno učiteljsko moč za sadjarstvo, pomagajo naši sedanji popotni učitelji, v kolikor jim to le čas pripušča. Sklenilo se je dalje, da naj bi novonastavljeni popotni učitelj za sadjarstvo imel svoj sedež v Novem mestu.

Dalje se je soglasno sprejela resolucija, da naj se ali ustanovi velika državna drevesnica po izgledu državnih trtnic in gozdnih drevesnic, ali naj se pa izdatno podpirajo okrajne, podružnične, ljudsko-šolske in sploh javne drevesnice.

Potem je zbor odobril tudi nasvet, da se znova vpeljejo učiteljski tečaji, toda le za praktično sadjarstvo, in sicer pod vodstvom popotnega učitelja za sadjarstvo. Ta učitelj naj bi bil tudi nadzornik za šolske vrtove.

(Dalje prihodnjič.)

Kaj je novega po avstrijskem cesarstvu?

Kar se tiče državnega zbora je to novo, da bo v kratkem razpuščen. Ne more več dalje, kakor voz težko obložen, če je zagazil v vlažna močvirna tla. Vse vzdigovanje, vse porivanje je

„pok“ — in zadnji Simnov Gašper se prevrne prestreljen po tleh. „Jezes! Jezes! jaz imam že zadosti!“ so bile njegove zadnje besede. Ona dva pospešita korake. Graničarji so streljali za njima, pa vendar zadela ju ni nobena krogla. Dospela sta vrh hribčka, potem sta jo navzdol k Čubranki še bolj pomikala. Graničarji so ostali precej za njima. Jurko je bil prvi pri vodi. Nič ne pomišlja, zapraši se v vodo in srečno prebrede po jesenskem deževju naraslo Čubranko. Stibalov Grega videvši Jurkota na drugem bregu Čubranke, a ne daleč za seboj graničarje, pravi: „Hudir, ker si ti prišel čez, bom tudi jaz!“ in skoči v vodo. Ali, dasi tudi je bil Grega izmed vseh treh najmočnejši, vendar ga izpodnese val in Grega utone, predno so prišli graničarji k vodi. Jurko, priča žalostne smrti tovariša v mrzlih valovih Čubranke, bega pred graničarji dalje. Ogibaje se večjih človeških stanovališč, dospel je bil že skoraj domov.

Temnilo se je že, snežilo je in mrzla burja je pihala, ko je stopal Jurko po enakolični planjavi mej Poljanami in Vrhom. Nobene steze ni

bilo poznati. Dolzega pota utrujeni Jurko si je moral sam gaziti pot. Zgrešil je pravo smer. Snežilo je vedno bolj in mrzla burja je hujše divjala po planjavi ter mu sipala sneg v obraz. Jurko omaga od truda in mraza, sede v sneg in zaspi, a zbudil se ni več. Druzega dne našli so poljanski lovci v snegu ležečega; bil je na pol s snegom pokrit. Poznali so takoj Zgončevega Jurko, saj od njega so kupovali ves potrební tobak. Pokopali so ga na poljanskem pokopališču.

Ko se le dolgo ni nobeden vrnil v Dobropolje, je jelo možem primanjkovati tobaka in ženam kave, so začeli popraševati po tihotapcih. Zvedevši, kako smrt so morali storiti, popustili so vsi dobropoljski tihotapci nevarni posel — tihotapstvo.

Mej ljudstvom se je pravila žalostna smrt tihotapcev od ust do ust, vsako leto se je kaj pridejalo in dogodba postala je že grozovita pravljica, katera pripoveduje o tihotapcih strašne reči od sela do sela. Zaradi te pravljice je popustilo mnogo mladeničev tihotapstvo in v Dobrempolji so bili Zgončev Jurko, Simnov Gašper in Stibalo Grega zadnji znameniti tihotapci.

brezvspešno. Ministerski predsednik grof Thun se trudi na vso moč, da bi zopet spravil v pravi tir težki državnozborski voz. Pa ne gre. Nemški narodovci mu nagajajo, kar se da. V državnem zboru so se pritožili in silno grozili za to, ker je vlada razpustila graški mestni zbor. Ministerski predsednik je hotel že prejšnji teden na interpelacijo, stavljeno zaradi graških razmer, odgovoriti. Pa ni prišel do besede, ker sta Schönerer in Wolf prehudo razgrajala. Obljubil je odgovoriti v prihodnji seji. Ta je bila 14. junija. Kako je odgovoril, v trenutku še ne vemo. Nemcem se menda vendar ni umaknil. Če se pa ni, je konec državnozborskega zasedanja. Vlada bo vladala sama. V teh razmerah drugače ni mogoče.

V Gradcu vlada sedaj lep mir. Orožniki skrbijo za red. In nemški dijaki imajo strah pred njimi in si ne upajo razsajati po mestu. Najboljša kazen za prenapete Gračane bi bila to, če bi se nadsodišče in generalni štab prestavil v Ljubljano. O tej stvari se res že mnogo govori.

Namesto odstopivšega državnega poslanca dr. Sušteršiča se je vršila državnozborska volitev za kmetijske volilne okraje: Ljubljana, Vrhnika, Litija, Zatična, Ribnica in Velike Lašče. Izvoljen je bil nadsodišča svetnik dr. Ivan Vencajz.

V Ljubljani je pri procesiji sv. Rešnjega telesa dvema nemškima uradnikoma pri deželni vladi postalo dolgčas, pa sta si prižgala cigarete. Sta že prestavljena na kmete. Zdaj jima bo na novih mestih izvestno še bolj dolgčas. V tem dolgem času bosta lahko premišljevala, da v navzočnosti presvetega zakramenta tudi nemškim mladičem ni dovoljeno kaditi.

Kaj je novega po širokem svetu?

Turki so se umaknili z grške zemlje. Tesalijo so spet zasedli grški vojaki. Dolgo je trajalo, predno je grška zemlja rešena divjih Turčinov.

In še dalje bo trajalo, predno se bo opustošena dežela saj deloma zopet razvila.

S špansko-ameriškega bojišča je najbolje, da ne verjamemo nobenemu poročilu. Ameriško brodovje je pred zalivom Santiago de Cuba. V zalivu samem je bajè špansko brodovje pod poveljstvom admirala Cervera. Amerikanci mislijo in se bahajo na vsa usta, da bodo Spance kmalu vse pohrustali. Spanci pa bolj previdno molče in pošiljajo v svet slepilna poročila, samo da Amerikance za nos vodijo. Torej čakajmo, da zvemo verodostojnejše novice.

Piše se nam:

Dobrova, dné 11. junija 1898. — Danes doletela je Dobrovo izredna čast, izredno veselje. — Prvo faro na Kranjskem počastili so prevzvišeni knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič, — Dobrovo, da so opra-

vili v cerkvi službo božjo. Pripeljali so se danes zjutraj le-sem prec po polu sedmi uri. Pripravljene smo bili za slovesni sprejem, a so nas vse skupaj prehiteli.

Ob 7. uri imeli so Prevzvišeni tiho sv. mašo z izpostavljenim presv. Rešnjim Telesom. Po maši odgovorili so v kratkem a jedratim govoru navzoče, katerih se je bilo zbralo veliko število. Povedali so v svojem govoru, da jih je prignala le-sem hvaležnost do Mamke Božje Dobrovske, katera jim je že veliko in obilnih milostij skazala, za kar so se jej danes, kot knezoškof prišli presrečno zahvaliti in jo prositi novih milosti in pomoči. Priporočali so otrokom pokorščino in lepo krščansko življenje; navzočim starišem pa, da naj sebe in svoje otroke izročajo sè zaupanjem v varstvo prečiste Device ter naj jih odgojajo v pravem krščanskem duhu; to jim bode tisočkrat več vredna dota, nego tisočaki posvetnega premoženja brez — krščanske odgoje.

Po sv. opravilu smo sè šolskimi otroci počakali Prevzvišenega pred šolo v lepem špalirju. Tukaj sem jim predstavil sebe, učiteljsko osebo in šolske otroke. Kaj očetovsko-milo in ljubko so se pogovarjali na to z nami drugimi in sè šolskimi otroci.

Šli so potem v farovž, a z otroci mi drugi pa v šolo. S potjo, ko so šli še gospo Poklukarjevo in njeno družino obiskati, počastili so stanovanje g. nadučitelja, potem pa še oba šolska razreda vsakega posebej. Povsod jih je bila sama ponižnost, krotkost in prijaznost.

Da, ta presrečni in veseli dan nam ostane vedno v najblažjem spominu na prevzvišenega vladiko, katerega naj mili Bog ohrani do najskrajnejših dni življenja naši domovini!

Domače vesti.

(Premembe v uradništvu.) Gospod Dr. Karol Gestrin, sodnijski svetovalec v Novem mestu, stopi vsled lastne prošnje v pokoj in se preseli v svoje rojstno mesto Ljubljano. Sodnijski svetnik in okr. sodnik v Marenbergu gospod Jakob Munda pa je imenovan sodnijskim svetnikom pri okrožnem sodišču v Novem mestu.

(Preč. gospod Fr. Barborič,) vpokojeni župnik, umrl je dné 1. junija v Ljubljani 65 let star. Pokojnik je služboval prejšnja leta na Koroškem kot župnik v Št. Jakobu, v Rožu in v Št. Tomažu. Naj počiva v miru!

(† Umrl) je dne 11. t. m. nenadoma v Kandiji gospod France Skedl, c. in kr. pristav I. reda pri komisarijatu vojne mornarice, doma iz Vrha pri Podljubnem. Prišel je semkaj ozdraviti se nevarne bolezni, ki si jo je nakopal kot prvi komisar na Nj. Veličanstva brodu „Wien“ pri Kreti. Bodi mu domača zemljica, katero je ljubil čez vse, lahka!

(Koze) stavile se bodo letos sledeče dneve: Ponedeljek 20. junija dopoldne od 11. do 12. ure na domu gospoda dr. Defranceschija v Novem mestu; popoldne ob 3. uri v Šmihelu. — Torek dne 21. junija v Ruperčevrhu zjutraj ob polu 8. uri; v Stopičah ob polu 10. uri; popoldne v Podgradu ob 2. uri, na Slatniku ob polu 5. uri. — Soboto dne 25. junija dopoldne ob 7. uri v Vayti vasi; ob polu 10. uri na Šicah, ob 11. uri na Toplicah. Popoldne ob 2. uri na Poljanah in ob 4. uri v Čermošnjicah. — Torek 5. julija v Velikem Kalu zjutraj ob polu 8. uri, v Mirnipeči ob 9. uri in v Prečini ob 11. uri dopoldne. V Soteski ob 3. uri popoldne. —

Soboto 9. julija ob polu 8 uri zjutraj v Brusnicah, ob 10. uri zjutraj v Gracarjevem turnu. Popoldne ob 1. uri v Beli Cerkvi, ob polu 4. uri pri g. Zorkotu in ob polu 5. uri v Št. Petru. — Pregledovanje sebo vršilo v istih krajih in ob isti uri teden pozneje.

(Sv. birma) se bo delila v Novem mestu v soboto dné 9. julija za Novo mesto, v nedeljo 10. julija pa za vse fare novomeske dekanije. Prevzvišeni gosp. knezoškof pripeljejo se v petek, ter bodo slovesno sprejeti.

(Blagoslovljenje bolnišnice v Kandiji.) Novo poslopje za bolnišnico „Usmilj. bratov“, za katero je poleg drugih dobrotnikov posebno velikodušen dar dala „Kranjska hranilnica“, je skoraj dovršeno. Veliko in lepo poslopje je jako okusno okrašeno. Pogodili so kaj srečno tisto mejo, kjer se potrata začne. Kar je okrasbe, je potrebna, in tudi popolno doseže svoj namen; nič pa ni ugledati nepotrebnega kinča, kateri v teku časa le mnogo poprav potrebuje. In notranji del bolnišnice stori tudi kaj prijeten utis; hodniki so prostorni in svetli, sobe velike in visoke, in vse z duhovitim premislekom uredjeno, kar je potrebno za snago in čisti zrak. Nepristransko se mora priznati, da se je zidanje povsem posrečilo. V soboto dne 9. julija bo poslopje po prevzvišenem knezoškofu Antonu Bonaventuri blagoslovljeno, ktere slovesnosti se udeleži tudi deželni predsednik, ekscelenca baron Hein z mnogimi odličnimi gospodi. Od tukaj potuje gosp. deželni predsednik v Črnomelj k slovesnemu otvorjenju vodovoda.

(Nadvojvoda Leopold Salvator) prišel bo 25. junija z vso svojo družino v grad Mokrice, ter namerava kake dva meseca ostati ter poletno bivanje na Dolenjskem uživati.

(† Umrl) je v Kranju pri svojem očetu dekretirani inženir gospod Jožef Omersa, star še le 25 let. Njega stara mati živi v Žužemberku. Pokojnik je bil navdušen narodnjak.

(Za šolo „Glasbene Matice“) v Novem mestu so poslali rodoljubi iz Semiča 7 kron. Naj jim naslednjeje drugi!

(„Dolenjsko pevsko društvo“ in „Glasbena Matica“) v Novem mestu napravita 7. julija t. l. celodanski izlet na Zaplaz. Natančnejši vspeh se objavi v prihodnji številki tega lista.

(Vabilo.) Vsi častiti udje dijaškega podpornega društva v Novem mestu se uljudno vabijo k občenemu zboru, ki se vrši v ponedeljek 20. junija l. l. ob šestih zvečer v konferenčni sobi c. kr. gimnazije. Na dnevnem redu je 1) poročilo o društvenem delovanju šolskega leta 1897/98, 2) volitev dyeh pregledovalcev računov, 3) volitev društvene odbora, 4) poročilo vodstva dijaške kuhinje.

V Novem mestu, 8. junija 1898.

Dr. Fr. Detela, načelnik.

(Kmetijska podružnica) v Novem mestu ima v četrtek 30. junija t. l. popoldne ob 2. uri v spodnji sobani hiše kat. družbe rokodelskih pomočnikov svoj redni občni zbor s sledečim vspehom: 1.) Poročilo načelnika o delovanju podružnice. 2.) Poročilo blagajnika in predložitev računov. 3.) Predlog za napravo drevesnice. 4.) Predlogi za družbeni občni zbor v Ljubljani. 5.) Volitev zastopnika za družbeni občni zbor v Ljubljani. 6.) Raznoterosti. — Vabimo k obilni udeležbi.

(Učiteljestvo novomeškega okraja) proslavljalo bode petdesetletnico vladanja našega presvit-

lega cesarja Franca Jožefa I. dne 22. junija t. l. v Novem mestu. Spored: 1. Ob 9. uri zjutraj slovesna sv. maša in „Te Deum“ v frančiškanski cerkvi. (Orgljanje in petje oskrbi učiteljestvo). 2. Slavnostna seja v dvorani „Narodne čitalnice“. Slavnostni govor. (G. nadučitelj Koncilija.) 3. Vpis vseh navzočih v spominsko knjigo. 4. Ob 1. uri banket v hotelu g. Schwarza, kjer bode svirala meščanska godba.

(Mestna hranilnica v Novem mestu.) V mesecu maju 1898 je 180 strank vložilo 35.036 K 4 h, 119 strank vzdignilo 26.436 K 53 h, toraj več vložilo 8.599 K 51 h, 13 strankam se je posojil izplačalo 9.130 K, stanje vlog 1.017.780 K 41 h, denarni promet 111.055 K 75 h.

(Novomeški vodovod.) Nič ne vemo povedati, kako daleč je stvar za dozorela; da ga pa vsi silno težko pričakujemo, je opravičeno. Gospodje, kateri imate to stvar v rokah, prosite, podrezajte, pošljite liter vođe za vzorec na dotično mesto, kakoršno ta teden pijemo, to mora pomagati. Povejte tudi, da vsled novih znižanih (?) davkov bodemo morali v prihodnje le vodo piti.

(Počasi vozite!) zapisano je na več krajih našega mesta, vendar se vozari včasih tako naglo, da je gledalca groza, in to brez vse sile. Županstvo je sicer nektare že kaznovalo, toda vozi se prej ko slej. Kaznuje naj se vsak slučaj. Kaznuje na se tudi one, ki imajo dolžnost to naznaniti pa ne store, če tudi vidijo. Pretečeni teden sta se na novi cesti sprehajala gg. kanonika Frank in Povše. Vsled nepazljive vožnje bila sta od voza sena v zid potisnjena ter poleg strahu tudi, posebno g. Frank, lahno poškodovana. Ne čudimo se temu prav nič, ker pri tej bore mali vožnji, ki je pri nas proti kolodvoru, ni nič redkega, da so h krati trije vozovi poleg. Mej tem, ko en voz družega prehiteva, se zaleti tretji od nasprotni strani vmes; sedaj se pa človek umakni ali v hrib ali pa v brezno. Počasi vozite!

(Zblaznela je) v farni cerkvi v Kočevju 45letna žena. Kaplan je hotel ravno obhajati, kar se zapodi besna žena v njega, mu raztrga obleko in mu hoče kelih izviti iz rok. Le s silo so jo ukrotili in potem odvedli v norišnico.

(Krajcarji) starega denarja in polovičarji pridejo ob veljavo s 1. julijem, to je čez dva tedna. Naj se na to opozorijo posebno siromaki, ki svoje krajcarake imetje za najhujši potrebo tišče, da reveži še ob isto ne pridejo. Dalje razni društveni nabiralniki, cerkvene pušice itd., kjer se počasi nabira in se kaj lahko na to pozabi.

(Iz Črnomlja.) Dne 7. junija t. l. je bil pri nas letni semenj in se je 2705 glav živine prignalo. Kupčija je bila jako živahna. Prišli so kupci iz Trsta, Reke in drugih krajev Hrvaške in so veliko nakupljene živine odgnali. Vse hvale vredno je, da so se naši kmetovalci poprijeli živinoreje.

(Od krške okolice.) 31. maja smo imeli hudo nevihto, toča je v več krajih hudo gospodarila in to se ponavlja vsaki dan. Pri sv. Jožefu na Trški gori sicer streljajo v oblake in drugod zvonijo, pa ali pomaga ali ne. — Nekateri so travo pokosili, a posušiti jo ne morejo. Kmalu imajo še vojaki priti, pa kaj bodo počeli, ako bode vedno deževalo?

(Kmetijsko društvo) so ustanovili v Ribnici. Pravila so od sl. okrožnega sodišča v Novem mestu že potrjena. „Zveza kranjskih gospodarskih društev“ v Ljubljani oskrbela je potrebne knjige.

(Shod vseh slovenskih velikošolcev in abiturientov v Ljubljani) se vrši 12., 13. in 14. avgusta t. l. Glavni točki zborovanja: Slovensko vseučilišče in občedijska organizacija mej počitnicami. Predsednik pripravljalnega odbora gosp. stud. phil. Jožef Reisner, Dunaj VIII., Lederergasse 20 I. 5.

(Slovensko pevsko društvo s sedežem v Ptui) priredi letošnjo pevsko slavnost v Celji v nedeljo, dne 14. avgusta, in določi sledeče skladbe: „Jadransko morje“, moški zbor. Hajdrih. „Pozdrav“, mešan zbor, Foerster. „Križaci na morji“, mešan zbor, Bendl. „Ave Marija“, šesteroglasen mešan zbor s spremljevanjem orkestra, Foerster. „Domovini“, moški zbor, F. S. Vilhar. „Domovini“, mešan zbor, L. Pahor. — Tužne narodne razmere po ponemčenih spodnještajerskih mestih in trgih zahtevajo neogibno in nujno obstanek društva z lahko gibljivim aparatom, ki prireja koncerte zdaj tu, zdaj tam. Z ozirom na sijajne in vidne dosedanje uspehe našega društva prosimo uljudno vse, da vršijo svojo narodno dolžnost s krepkim sodelovanjem in podpiranjem društvenega namena.

ODBOR.

Razne vesti.

* (Oblak utrgal.) Iz Zagreba dohajajo poročila o groznem naliwu 11. t. m. zjutraj. Potok, ki teče skozi mesto je silno narastel. Razni les, ki je priplaval po potoku se je zajezil, vsled česar je voda izstopila in preplavila ves spodnji del „Duge ulice“ nad meter visoko. Kleti in prodajalne so vse v vodi. „Jelačičev trg“ in Ilica sta bila isto tako preplavljena. Grozno škodo ima tovarna za usnje, kjer je mnogo gradiva odneslo in stroje poškodovalo. Škoda se ceni nad pol milijona. Grozno razdejane so tudi vasi Gračana, Sv. Simun in Zagorica. Mnogo hiš je popolnoma pokončanih. Mnogo prebivalcev je popolno na beraško palico prišlo, kajti poljski pridelki so popolno uničeni, poslopja podrta, edino borno življenje so unesli.

Darovi za novomeško dijaško kuhinjo.

G. Fr. Lechner 10 gld.; g. Vilj. Paulus, kapl. 5 gld.; Dobrotniki iz Mesta in Kandije 26 gld. 60 kr.; g. Fl. Zorko, krompirja.

Loterijske številke.

Trst	4. junija	60	76	50	18	48
Gradec	11. „	79	61	70	43	33

ZAHVALA.

Najtoplejšo zahvalo izrekamo častiti duhovščini in „Usmiljenim bratom“, gospodom uradnikom, zastopnikom vojaštva, zastopstvu meščanske garde, slavnemu Šmihel-Stopiškemu županstvu — spleh vsem udeležnikom o priliki pogreba ranicega gospoda

Franceta Skedl-na,

e. in kr. pristava I. reda pri komisarijatu vojne mornarice.

Prisrčna zahvala tudi pokojnikovemu kolegu, blag. gospodu Jožefu Pirc-u, ki ga je semkaj spremljal in vse potrebno za tako sijajni pogreb ukrenil.

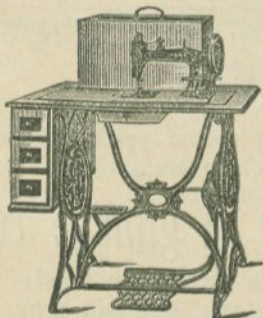
Kandija pri Novem mestu, dne 13. junija 1898.

(144)

Žalujejo ostali.

Male orglje s petimi spremenimi, v dobrem stanu, kakor tudi en klavir (kratki) dobro ohranjen, je na prodaj po nizki ceni v hiši št. 82 v Novem mestu. (146-1)

Na prodaj so trije prav lepi sodi, držeči po 180—190 malih vederc in ena kad, držeča 40 malih vederc pri Janez Težaku, posestniku v Dragomlji vasi h. št. 24, fara Suhor, okraj Metlika.

Josip Ogoreutz, Novo mesto.

Prva in najstarejša zaloga šivalnih strojev na Kranjskem priporoča svojo

veliko množino šivalnih strojev

raznih sistemov, po najnižjih cenah in ugodnih pogojih.

Ob enem priporoča svojo bogato izbiro blaga za različno moško in žensko obleko, nagrobnih vencev s trakovi in napisi itd.

(147-1)

P. n.

Prečastiti duhovščini, gospodom uradnikom in slav. občinstvu naznanjam ter se priporočam, da imam

veliko zalogo v suknenem blagu.

Tudi nepremočljive lodne iz kamelnih dlak za haveloke ponudim po najnižji ceni. Ravno tako izvršujem obleke po najnovejšem kroju in nizki ceni, po dogovoru tudi na obroke. Ustreči hočem vsaki želji cenjenih gg. naročnikov. Za okusno delo jamčim.

Z odličnim spoštovanjem

(122-4)

Jakob Mikolič.

Uradni cenik

za pobiranje šotornine in prostornine v mestni občini

Rudolfovo.

1.	Za leseno prodajalno	—70 gld.
2.	Za večji štant, pokrit	—53 "
3.	Za manjši štant, pokrit	—27 "
4.	Za večji štant, nepokrit	—27 "
5.	Za manjši štant, nepokrit	—18 "
6.	Za leseno ali lončarsko robo, večje vrste	—21 "
7.	Za leseno ali lončarsko robo, manjše vrste	—18 "
8.	Za dvouprežni voz, na katerem se blago na prodaj pripelje	—35 "
9.	Za enouprežni voz, na katerem se blago na prodaj pripelje	—18 "
10.	Za košaro, vrečo ali koš	—02 "
11.	Za konja	—06 "
12.	Za žrebeta	—03 "
13.	Za vola	—06 "
14.	Za kravo	—06 "
15.	Za tele	—03 "
16.	Za prašiča	—02 "
17.	Za drobnico, (kozel, koštrun)	—01 "

Mestno županstvo Rudolfovo,

dne 1. junija 1898.

(123)

Župan:

Dr. Schegula.

Vino

domačega pridelka

112-5)

je na prodaj

v grajščini Bajnof (Weinhof) pri Rudolfovem.

Posestvo na Gorenjskem išče:

- 1.) Vavpta — poštenega, skrbnega in delavnega. Plače 12 gld. na mesec poleg hrane; lahko je oženjen brez malih otrok in tudi žena bi imela trajen zaslužek;
- 2.) hlapca h konjem, treznega in delavnega človeka. Plače poleg hrane 7—8 gld. na mesec.
- 3.) Vrtnarja ali pa vrtnarskega zvedenega pomočnika, kateri je že po vrtovih delal. — Vse službe nastopiti so takoj.

Podrobnejši pogoji se izvedo pri upravništvu „Dol. Novic“.

(143-1)

Za birmance primerna darila

pri

Gustav-u Forgáč

v Novem mestu

v veliki izbiri zlatih in srebrnih ur, verižic, prstanov, zapon, uhanov itd. po najnižji ceni.

Pošiljatve v okolico v svrhu izbire so na razpolago.

Popravila točno in cenó.

(138-2)

Škropilnica „Candeo“.

**Glavna
zaloga**

je

v Novem
mestu

pri

**Franc
Seidl-nu.**

(118-4)

P. n.

Podpisani priporočam prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu svojo zalogo

izdelkov peči in glinene robe

kakor: raznovrstnih proti ognju trpežnih lončenih peči nove sisteme, štedilnih ognjišč ter vseh v stroko spadajočih rečij.

Na zahtevo izdelujem tudi raznovrstne barve, več vrst rujave (braun), zelene, sive, mišje sivo, srebrno sivo, srneno sivo (Rehgrau) in kameno sivo, rumene, višnjeve, bele in pisane (majolika).

Naročnina se vestno, točno in po nizki ceni izvršuje.

Za dobro blago se jamči.

Franc Piletič,

izdelovatelj peči in glinene robe v Gradacu pri Metliki.

(92-4)

Ozkotirni
**VOZovi iz
jekla**
za
stavbena podjetja, gozdarstvo
in poljedelstvo.

Tovarna za izdelke
iz gline i. t. d.

Orenstein & Koppel
Prag • Feldbahnfabriken • Budapest 3.
WIEN. I., Annagasse 3.

za ročno rabo,
za rabo s konji in
za parno silo.

Jeklene železnične
šine, kolesa, osi i. t. d.

Najemnina
celih prevoznih naprav.

Gospodarstvo na prodaj.

Na Štajerskem, pol ure od Kozjanske sodnije je na prodaj posestvo, ki meri tri orale njiv in pet orolov travnika, s 500 sadnimi drevesi različne vrste obsejanega. Nadalje obstoji posestvo z mlinom na tri tečaje, ležečega na veliki vodi, s hišo v eno nadstropje, s štirimi sobami in kuhinjo, zgoraj ravno tako, ter je pripravna za kako tovarno, ker ima voda 12 konjskih sil. Poslopje je močno zidano in z opeko krito. Proda se pa tudi sam mlin ali vse vkup. Posebno prilično pa je posestvo za kakoga penzionista, ker je na lepi ravninski legi, ima lep razgled ter leži ob cesti. Na kolodvor v Rajhenburg je dve uri z vozom. — Več se izve pod naslovom: „Poste restante Nr. 44“ pošta Podsreda (Hörberg) Spod. Štajersko.

Steinfeldska pivovarna Bratov Reininghaus

v Gradcu

Centralna zaloga v Ljubljani (Šiška)

(zastopništvo M. Zinnauer)

priporoča vležano

marčno in eksportno pivo

v sodčkih in steklenicah.

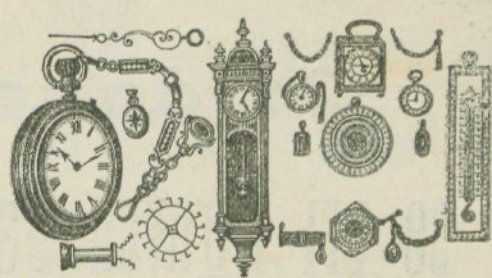
Zaloga za Novo mesto in
okolico

pri gospodu

Anton Jacoz (Jakao),

gostilničar pri g. Brunnerju in pri g. Skaber-
netu v Novem mestu. (93—6)

(142—1)

ALOJZIJ RAJEC,
urar v Novem mestu na Vel. trgu

priporoča slavnemu občinstvu posebno gg. botrom in
botram

o priliki sv. birme

svojo bogato zalogo najraznovrstnejših zlatih, srebrnih
in nikelnastih ur in verižic,

kot najpripravnejši dar v spomin!

Cenik žepnim uram:

Najfinejše nikelnate ure s ključem od gl.	2.50 do	5.—
" " remontoir " "	2.50 "	5.10
" srebrne " s ključem " "	3.50 "	8.50
" " remontoir " "	4.50 "	9.—
" iste z dvojnimi oklepom " "	5.50 "	12.—
" zlate ure za dame " "	13.— "	2.—
" zlate ure za gospode " "	22.— "	90.—

Amerikanske budilke po gl. 1.80, fine garantirane
po gl. 2.20.

Popravila izvršujem vestno, točno in po prav nizki
ceni ter z jamstvom. — Stare žepne in stenske ure se
lahko zamenjajo za nove proti primernemu doplačilu.

Poštna naročila se točno izvršujejo.

Prodaja vinskih sodov.

Prodaja se 12 dobro ohranjenih in s železnimi
obroči okovanih 55—90 vedrov velikih sodov, kateri
so na Reber pri Dolžu, ki je jedno uro od Stopič
oddaljen, kupcem na ogled. — Več se izve pri oskrb-
ništvu grajščine Ruprčvrh pri Rudolfovem. (136—2)

P. n.

Priporočam slavnemu občinstvu Novega
mesta in okolice svojo novo urejeno

izdelovalnico soda-vode,

v katerej izdelujem izključljivo s pomočjo fil-
tracije s strojem soda-vodo, tako, da za
svežo, zdravo in bistro vodo jamčim. Pro-
dajam na veliko in malo.

Z odličnim spoštovanjem

Simeon Sladović plem. Sladoevički,

lekarna „pri Angelju“ in izdelovalnica soda-vode
v Novem mestu. (121—4)

(141—1)

Od danes naprej se pri trgovcu Barborič-u v Novem mestu

delijo v spomin na sveto birmo podobice ali pa roboi
zastonj vsem tistim, kateri pri njemu kupujejo.

Nadalje priporoča svojo **veliko zalogo blaga**,
kterega je za birmance nalašč naročil, po najnižji ceni.

Za vsa mizarska dela,

za stavbe, cerkveno in sobno opravo, po
najnovejšem slogu

(105—5)

se priporoča

Alojzij Kobe,

mizarski mojster v Metliki, z dovršeno preskušnjo na c. kr.
tehnološkem obrtnem muzeju na Dunaju.

Trtne škropilnice

v obliki škarij s pipo po 6 gld.

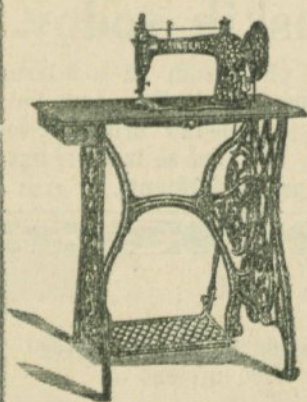
pri

(131—3)

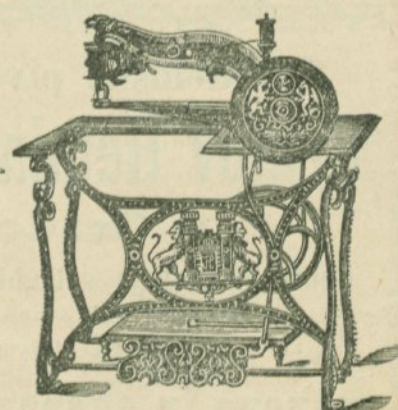
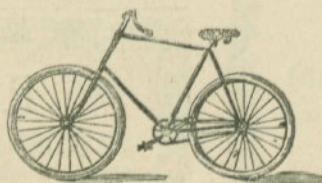
Antonu Kajtna v Radečah pri Zidanem mostu.

Lepa obokana klet je za nizko na-
jemnino koj od-
dati v Novem mestu št. 157.

(2—12)

Berite!

Singerjevi šivalni stroji

so izkušeno le najbolji in se dobivajo v Novem mestu pri

(91—6)

Medvedu.

Priporoča pa tudi kolesa, in svojo novo založeno trgovino z oblačilnim blagom.